

UDENRIGSMINISTERIET

EKN, sagsnr.: 2021-554
Den 12. januar 2021

Uformel videokonference for europaministre den 18. januar 2021

SAMLENOTAT

1. Præsentation af det portugisiske formandskabs prioriteter	2
2. Covid-19 EU-koordination.....	4
3. Konferencen om Europas fremtid	6

1. Præsentation af det portugisiske formandskabs prioriteter

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

1. Resumé

Portugal overtog den 1. januar 2021 det roterende formandskab for Rådet. Der forventes på den uformelle videokonference for europaministre en præsentation af formandskabets prioriteter. Formandskabet arbejder ud fra mottoet 'Tid til at levere: En fair, grøn og digital genopretning'.

2. Baggrund

Portugal overtog det roterende EU-formandskab den 1. januar 2021. Det portugisiske formandskab ventes på den uformelle videokonference for europaministre at præsentere sine prioriteter for arbejdet i Rådet under det portugisiske formandskab.

3. Formål og indhold

Det portugisiske formandskabsprogram er udformet under mottoet 'Tid til at levere: En fair, grøn og digital genopretning'. Det portugisiske formandskab har tre overordnede hovedprioriteter:

1. Genopretning båret af den klimamæssige og digitale omstilling

Med ikrafttrædelsen af EU's nye flerårige budget for 2021-2027 er formandskabets førsteprioritet genopretning i lyset af COVID-19-situationen. Der vil være fokus på implementering af genopretningsfaciliteten (RRF) herunder de nationale genopretningsplaner samt på en strømning med klima- og bæredygtighedsmålene, den teknologiske omstilling og den digitale økonomi.

2. Implementering af den europæiske søjle for sociale rettigheder. Formandskabet ser den sociale søjle som en hjørnesteen i at sikre en socialt retfærdig klimamæssig og digital omstilling. Formandskabet ønsker at afholde et socialt topmøde i maj med fokus på bl.a. beskæftigelse, social sikring og forhandlingen af direktivet for en europæisk mindsteløn. Derudover ønsker man at styrke samarbejdet mellem medlemsstaterne på sundhedsområdet samt at sætte fokus på EU's globale rolle inden for sundhed.

3. Styrkelse af Europas strategiske autonomi. Formandskabet vil arbejde for at fremme EU's strategiske autonomi gennem et fokus på udviklingen af en dynamisk industripolitik, der skal styrke europæiske værdikæder, SMV'er og forskning og innovation. Samtidig skal EU fastholde sit åbne engagement med omverden, multilateralt såvel som bilateralt med vægt på naboskabslandene, Afrika, Indien og hele det transatlantiske område. EU skal tage en ledende international rolle inden for klima og digital omstilling.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Præsentationen af formandskabsprogrammet ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Der vil blive taget konkret stilling til eventuelle konsekvenser i forbindelse med behandlingen af de enkelte forslag inden for prioriteterne.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige medlemslande forventes at tage formandskabsprogrammet til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ventes at tage punktet til efterretning, idet der konkret vil blive taget stilling til enkelte forslag, når de fremlægges.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Covid-19 EU-koordination

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På den uformelle videokonference for EU's europaministre den 18. januar 2021 ventes en drøftelse om Covid-19 situationen i Europa. Der er endnu ikke kommunikeret om konkret indhold for drøftelsen, men følgende emner ventes berørt:

- 1) Udrulningen af Covid-19 vaccinationerne i medlemslandene.*
- 2) Mulighederne for øgning af mængden af vacciner i EU (yderligere indkøb og produktionskapacitet).*
- 3) Kommunikationen om EU's vaccinestrategi, inkl. behovet for at adressere bekymringer ang. COVID-19-vaccinen.*

Regeringen støtter koordination af indsatsen mod COVID-19 i medlemslandene. Det er vigtigt for regeringen, at medlemslandene har råderum til at træffe de nødvendige politiske og sundhedsmæssige beslutninger, herunder at fastsættelse af de konkrete indsatser mod COVID-19 fortsat sker i medlemslandene.

2. Baggrund

COVID-19-koordination i EU-regi har løbende været drøftet i 2020 blandt EU's stats- og regeringschefer, i Rådet for generelle anliggender såvel som blandt sundhedsministrene m.v. Emnet vil ligeledes være genstand for en drøftelse i forbindelse med den uformelle videokonference blandt stats- og regeringscheferne d. 21. januar 2021.

3. Formål og indhold

Drøftelserne på den uformelle videokonference for EU's europaministre forventes at tage udgangspunkt i status for udrulningen af vaccinationer i medlemsstaterne, herunder hvilke udfordringer og flaskehalse, man har haft i de enkelte lande.

Der forventes et særligt fokus på drøftelser om behovet for udvidelse af vaccineproduktion og – kapacitet, samt behovet for at fremskynde vaccineleverancer og undgå forsinkelser.

Det forventes, at Tyskland og det nye portugisiske EU-formandskab orienterer om planerne for at øge Pfizer/BioNTech's produktionskapacitet på grundlag af ibrugtagelsen af produktionsanlæg i Marburg i den tyske delstat Hessen. Ifølge den tyske sundhedsminister Jens Spahn vil BioNTech, hvis alt falder på plads, fra februar kunne udvide sin kapacitet og producere op mod 250 mio. vacciner i første halvdel af 2021.

Formandskabet ventes at orientere om status for Kommissionens drøftelser med de medicinalvirksomheder, der er omfattet af EU's indkøbsaftale, herunder de nyligt afsluttede forhandlinger med Pfizer/BioNTech, som har resulteret i indkøb af yderligere 300 mio. doser (oveni den eksisterende aftale på ligeledes 300 mio. doser). De nye doser ventes leveret i begyndelsen af andet kvartal af 2021.

Endvidere ventes drøftelser om og udveksling af erfaringer med kommunikationen om EU's vaccinestrategi, inkl. behovet for at adressere bekymringer ang. COVID-19-vaccinen.

Det kan endvidere forventes, at spørgsmålet om en fælles tilgang til et elektronisk vaccinationscertifikat (Immunitetspas) vil komme op. Emnet har tidligere været rejst af flere medlemslande som et element til sikring af den frie bevægelighed mellem landene.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen medfører ikke i sig selv konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er generelt opbakning fra medlemslandene til en mere koordineret tilgang til COVID-19. Samtidig er der et generelt ønske om fortsat autonomi for medlemslandene til at fastsætte egne regler om indsatser.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt en tættere koordination af COVID-19-indsatsen i medlemslandene, herunder en koordineret tilgang til vaccinationsstrategier og ibrugtagning af vacciner til bekæmpelse af COVID-19. Det er vigtigt for regeringen, at medlemslandene har råderum og fleksibilitet til at træffe de nødvendige politiske og sundhedsmæssige beslutninger, herunder at fastsættelse af de konkrete indsatser mod COVID-19 fortsat sker i medlemslandene.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Spørgsmålet om vaccineudrulning i EU har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg. COVID-19 EU-koordination har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 18. september og den 9. oktober 2020 til orientering.

3. Konferencen om Europas fremtid

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret notat – rettelser er markeret i marginen

1. Resumé

På den uformelle videokonference for EU's europaministre forventes formandskabet kort at gøre status for forhandlingerne med Europa-Parlamentet og Kommissionen om en fælles erklæring vedrørende rammerne for konferencen om Europas fremtid. Der forventes ikke nogen drøftelse.

2. Baggrund

Kommissionsformand Ursula von der Leyen har givet løfte om afholdelse af en såkaldt konference om Europas fremtid. Konferencen skulle have været lanceret i foråret 2020 men blev udskudt som følge af COVID-19. Europa-Parlamentet, Rådet og EU-Kommissionen har hver fremlagt deres mandater for konferencen, og de tre institutioner har siden sommeren 2020 forhandlet en fælles erklæring om rammerne for konferencen. På den uformelle videokonference for EU's europaministre forventes formandskabet at gøre kort status på forhandlingerne med Europa-Parlamentet og Kommissionen om den fælles erklæring. Der forventes ikke nogen drøftelse herom. Det er på nuværende tidspunkt ikke forventningen, at der inden rådsmødet vil være væsentligt nyt i forhandlingerne.

3. Formål og indhold

På nuværende tidspunkt er det forventningen, at formandskabet kort vil give en status på forhandlingerne om den fælles erklæring mellem Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen om rammerne for konferencen om Europas fremtid. Der forventes ikke nogen drøftelse herom.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vedtog i henholdsvis januar og juli 2020 resolutioner om sine ønsker og forventninger til konferencen. Parlamentet ønsker, at konferencen beskæftiger sig med en bred vifte af emner, herunder også institutionelle spørgsmål, blandt andet i relation til emner som transnationale lister ved valg til Europa-Parlamentet og spidskandidater til posten som kommissionsformand.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Tilrettelæggelsen af konferencen om Europas fremtid ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at konferencen kan munde ud i målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser, såfremt de følges op med konkrete forslag til beslutninger. Konsekvenserne af disse vil først kunne vurderes, når der foreligger konkrete forslag.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemslandene vil tage formandskabets status til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringens holdning er, at fokus for konferencen bør rettes mest mulig mod politisk indhold og mod behovet for at levere konkrete, politiske resultater gennem EU-samarbejdet, herunder inden for de strategiske prioriteter, som tidligere er vedtaget af Det Europæiske Råd og inden for eksisterende traktatmæssige rammer. Omvendt bør konferencens fokus på institutionelle spørgsmål begrænses. Derudover vil regeringen arbejde for at fremme horisontale målsætninger så som en styrket rolle for nationale parlamenter og øget åbenhed omkring EU's lovgivningsarbejde.

For regeringen er det samtidig en prioritet at sikre stærk inddragelse af borgerne og en stærk, selvstændig rolle for de nationale parlamenter i konferencen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 21. januar, den 8. juli 2020 og den 9. oktober 2020.